

Pamfil Bilțiu, Reparăm onoare și clondire - Florica Bud, revista Albina românească, octombrie-decembrie 2009

A apărut recent la Editura Limes din Cluj-Napoca volumul de satiră menipee cu titlul simbolic *Reparăm onoare și clondire*, semnat de Florica Bud. Volumul se lecturează pe nerăsuflăte, cititorul fiind incitat prin modalitatea de abordare a pamfletului. Realitatea cotidiană este tratată cu seriozitate, sprijinindu-se pe ironia mușcătoare și un umor de calitate, care alunecă uneori spre burlesc.

Reușita pamfletelor rezidă și în modul în care autoarea utilizează diverse procedee artistice: portretul-caricatură, monologul interior, comicul de situație și de limbaj, onomastica, inovația lexicală etc. Întâlnim o varietate de entități interesante: *Motanul Trece Strada Dacă Îți Dă Mâna, Strat De Morcovi Ecologici, Doris Măgărușul, Încăpățânarea Copitelor Tinere, Partidul Ciociolinatelor, Scribominotaurul, Cloantza and Mammona*.

Titlurile satirelor sunt și ele în ton cu umorul întregului volum: *Coana Chirița pleacă la Monaco, Din iubirile unui impotent politic, Fecioarele din Parlament, Dictatura facturilor, Sexiporcușorul Românesc, Gropi evropene pentru un primar* etc.

Stilul autoarei fiind caragialesc, nu lipsește ironia mușcătoare, iar sarcasmul este omniprezent. Întreaga operă pare a fi o tragi-comedie inspirată din realitatea cotidiană, cu episoade rupte, parcă, dintr-un scenariu sui-generis. Florica Bud insistă pe aspectul politico-social, dovedind un ascuțit spirit de observație. Modalitatea în care sunt tratate moravurile societății reflectă originalitatea stilului cărții. Asistăm la un discurs al indignării și al absurdului, oglindit direct, nonșalant și acid: *Piei Drace! Dacă s-au priceput la ceva guvernele care s-au succedat la putere apoi la a scoate nevoiași pe bandă rulantă au excelat.* (Dictatura facturilor).

Ironia și sarcasmul sunt mânuite cu multă iscusință. Personajele aparțin unor categorii variate: *Făptura ei angelică se scurge printre degetele noastre slinoase, asemeni nisipului clepsidric, lăsându-ne pe vecie neconsolați... Marea Divă se teleportează la Monaco, în împărăția*

lui Albert cel Roșu... și chiar dacă nu este roșu... ce importă? Când în incomensurabilul gol lăsat de trupul său divin de nimfă năvălește peste noi gripa porcină... (Coana Chirița pleacă la Monaco).

O altă armă a autoarei este observația fină, care evidențiază capacitatea de a crea o atmosferă adecvată. Cititorul are impresia că totul se desfășoară sub ochii lui: *Luca repetă substantivul comun găsculiță cu atâta plăcere de parcă el ar fi tatăl copilului deputatei europarlamentare Hanna Larsen care, aflată în miezul evenimentelor, își alăpta cu sânge pruncul din sânul drept. Celălalt, așteptându-și cuminte rândul, se sprijinea picurând obraznic pe rezoluția două suteunu, aflată pentru studiu în fața proaspetei mămică. (Când Luca nu iubește).*

Indiferența împuterniciților europeni este reflectată prin același umor de calitate: *Grija Preaînălților trimiși pentru pisici, porcușori, câini, găini este emoționantă. Păcat că Măriile Lor nu au observat că, pe lângă aceste patrupede, mișună, e drept cam fără țintă, niște animăluțe bipede, care au tot felul de necesități. (Sexiporcușorul Românesc).*

Discursul autoarei este unul referențial. Oamenii devin victime ale dramei sociale. Totul este aidoma unei piese de teatru în care jucăm cu toții. Umorul fin vine în completarea ideii: *Cât privește teoria cu privire la bunăstarea românilor se aud numai lucruri bune. Legile curg pe spinarea noastră cu viteza luminii, iar Măria Sa Binele va veni cu Mocănița. Fac parte fără dubiu dintr-un popor protagonist al serialului de prost metraj, Scapă cine poate! (Din iubirile unui impotent politic).*

Florica Bud realizează un aspru rechizitoriu, înfierând tarele sociale. Drept urmare interogațiile devenite lait-motiv imprimă firului epic o turnură tulburătoare. Autoarea deține știința de a nara, șocându-și deseori cititorii. Personajele se identifică în plan real. Poantele hazlii și limbajul colorat fac deliciul cititorului.

Anumite satire ilustrează conducerea defectuoasă, incapacitatea de a așeza societatea românească pe făgașul ei normal. Lumea prozei sale este una a contrastelor și a neputințelor:

Îl așteaptă vremuri grele pe bietul și bătrânul Țăran Român, dar ce contează la câte juguri a tras... cel neeuropean va fi o adevărată onoare pe spinarea sa obosită. (Țăranul Român și Preaînalta Poartă).

Există o alternanță de planuri. Pentru a nu plictisi cititorul, autoarea părăsește tonul grav în favoarea ludicului: *Doris Măgărușul, șeful grupului parlamentar Încăpățânarea Copitelor Tinere, s-a supărat gradat, și a arborat starea cleștar, pur și simplu întorcându-mi vexat ceea ce meritam... adică locul unde avea tatuată o inimă proaspăt străpunsă de săgeata lui Cupidon...* (Partidul Încăpățânarea Copitelor Tinere)

Cu aceeași tentă umoristică realizează portrete caricaturale: *Mi-o închipui pe distinsa doamnă ministreasă... călare pe Pegasul cu două roți de tractor, rămas de pe vremea când încă fetița-ministru nu avea vârsta de pionieră, ci era doar șoaimă a patriei, cu codița rămasă de atunci nepieptănată, care... flutură în vânt, în loc de legământ, întâiul meu cuvânt de pionier... pardon!, ministru!* (Ministrea și Pegasul).

Prin stilul inconfundabil, semnalat pe coperta a patra a cărții de către criticul Gheorghe Grigurcu, naturalețea exprimării, accentele protestatate, umorul savuros, limbajul expresiv, volumul *Reparăm onoare și clondire* se integrează în circuitul prozei de calitate.